

rodilaca za naučne po-

osoblja za raditi u školama u osobljavaju arske majna terenu školuju se arstvo pri u Zrenjajki bi treb. ribarstva pendije ne- oji se usa- kultetskim

a teritoriji rane imati ovi u tom napredak. ama osno- ona preko gada hva- a i ribolov su pode- tstvu ribe odručjima. ide, jer ih azdinstava tom i ma- igadir do- ni rad, jer vaki poje- i procenat

nabdevene izne vrste

motorizo- olov.

to je po- prikuplja- elike tik-

vare, a za izvoz ribe po zemlji i za ino- stranstvo služe im specijalni vagoni.

Da bi se pojačala plodnost ovih otvo- renih voda ubacuje se u njih svake go- dine na milijone komada ribljeg mlada što pojačava produktivnost tih reka ukoliko mlađ ne zahvati kakva bolest ili koja druga nepogoda, koja joj ne da da se razvije do normalne veličine.

U Vojvodini se pošlo napred i na po- lju riblje industrije. Tako u Belju već je u izgradnji industrijski kombinat za preradu i konzervisanje ribe. Sva riba koja se ulovi na ribolovnim područjima Dunava i Drave biće u ovoj fabrici pre- rađivana. Računa se da bi se tu moglo uloviti godišnje oko sedamdeset vagona ribe.

I na poljoprivrednim imanjima poje- dinih velikih državnih, komunalnih ili industrijskih ustanova počelo se sa iz- gradnjom malih ribnjaka. Ali pri tome poslu pokazalo se da svugde fali pravih ribarskih stručnjaka, koji bi bili u mo- gućnosti da upravljaju gajenjem ribe i pojačavanjem produktivnosti samih rib- njaka.

Ako se uzme ukupna dosadašnja po- vršina izgrađenih ribnjaka u Vojvodi- ni, ona je za 18 procenata veća od pred- ratnih površina ribnjaka. Pomanjkanje radne snage i stručnog osoblja sprečilo je da nove površine budu još veće.

Intenzivnim poribljavanjem voda i po- mogućstvu uspešnom borbom protiv ri- bljih zaraznih bolesti, moći će se tokom vremena još bolje unaprediti ribarstvo u Vojvodini i u zatvorenim i u otvore- nim vodama.

U vezi sa ribolovnim vodama u Voj- vodini treba da počne *iskorišćavanje školjaka*, koje će se prerađivati u bra- šno. Taj produkt, koga se može dobiti u većim količinama, služiće kao hrana za kokoši, patke i drugu živinu.

Na dnu vojvođanskih bara uspeva jedna biljka koja smeta ribolovu, na- ročito pri radu mrežama. To je poznati orašak ili »jezuitski orah«, latinski na- zvan »*Trapa natans*« za koji se vrlo če- sto zadije ribarska mreža i pocepa se. Plod je trougolan i bodljikav. On se može upotrebiti kao ljudska hrana. Ima okus lešnika i donekle pitomog kestena. Da bi se mogao jesti, treba mu skinuti ljusku, ali pri uživanju većih količina dobija se naduvanje. Jede se ili sirov ili kuvan. Plod će se ove biljke mleti i dobivenim brašnom hraniće se domaća stoka. Nekada se i kod nas upotreblja- vao orašak za ljudsku ishranu, dok da- nas može ga se još videti na tržištima u Nemačkoj i Poljskoj. Izgleda da je plod ove biljke sa našeg tržišta poti- snuo pitomi kesten.

A. T.

METODA RADA U TEČAJEVIMA

Već se mnogo raspravljalo pitanje osnivanja škola za kadar majstora slat- kovodnog ribarstva. Do eventualnog osnivanja tih škola, morat će se izdiza- nje kadrova i dalje vršiti putem teča- jeva.

Kako bi nastavnici koji nijesu profe- sionalni pedagozi, mogli efikasno vršiti svoj nastavnički zadatak, mišljenja

sam, da bi se mogli služiti istom meto- dom rada, kako u radničkim, tako i u službeničkim tečajevima.

Glavna svrha tečajeva je, da ospo- sobe kadrove za pojedine struke i da im, u vrlo kratko vrijeme, pruže izvje- sno teoretsko znanje.

Obzirom na kratko vrijeme u kojem se tečaj održava, to je teoretsko znanje

suženo na najnužnije, a stvarno bi trebalo da se nadoknadi ono, što se u odgovarajućim školama obrađuje.

Tečajci u većini slučajeva misle da je nemoguće savladati teškoće obzirom na to, što je mnogo njih već davno ostavilo knjigu, što nemaju dovoljno vremena za učenje uslijed prekomjernog rada itd. Da bi se ipak tečajci zainteresovali za učenje i uvjerali da se gradivo može bez teškoća savladati, te tako sticati potrebno znanje, nastavnici će u pojedinim tečajevima upotrebljavati sljedeću metodu:

1. cijeli program iz pojedinog predmeta raščlaniti na methodske jedinice, a ove razdijeliti po sedmicama i danima. Zadnju sedmicu predvidjeti za ponavljanje po kružocima.

2. za svako se predavanje iz pojedine jedinice treba dobro pripremiti, jedinicu raščlaniti laganim načinom, jednostavnim i razumljivim jezikom, izbje-

gavajući nerazumljive i komplicirane riječi.

3. Po održanom predavanju jedne methodske jedinice ispitati tri do četiri slušača, da bi se nastavnik uvjerio da li su predavano gradivo shvatili.

4. Nakon što je jedinica razrađena i nakon što se steklo uvjerenje da je ona sa strane slušača shvaćena, treba je učvrstiti da bi je slušači dobro reproducirali.

To će se postići tako da se razrađena jedinica diktira, ukoliko nema, iz tog predmeta, udžbenika. Diktiranje jedinice ne smije biti tako opširno, kao što je predavanje, a nastavnik treba da pripremi unaprijed ono što će diktirati.

Po završenom diktatu treba izabrati boljeg tečajca da polako pročita izdiktirano, a ostali, prateći čitanje, treba da sami vrše eventualne ispravke.

5. Nakon što je od samih tečajaca izvršen ispravak u diktatu, jedan će od boljih tečajaca pročitati dvije do tri re-

»MEDVEŠČAK«

RAJONSKO UGOSTITELJSKO PODUZEĆE
MARTIĆEVA UL. 31 — ZAGREB — MARTIĆEVA UL. 31

PODUZEĆE IMA POD SVOJOM UPRAVOM
POZNATE LOKALE: »RITZ-BAR«, PE-
TRINJSKA ULICA BROJ 4; RESTORACIJA
ZAGREB, VLAŠKA ULICA BROJ 121 —
LOKALI OTVORENI DO 2 SATA U NOĆI;
GLAZBA I SOLISTI UZ DOBRO SNABDI-
JEVANJE — CIJENE UMJERENE

BROJ TEKUĆEG RAČUNA 402-7620010 — NARODNA BANKA
II. RAJONA — BROJEVI TELEFONA: 34-494, 24-638

icirane ri-

jedne me-
četiri slu-
erio da li
i.

razradena
nje da je
na, treba
dobro re-

razradena
na, iz tog
anje jedi-
o, kao što
ba da pri-
liktirati.

na izabrati
čita izdik-
nje, treba
avke.

ečajaca iz-
dan će od
do tri re-

čenice koje sačinjavaju jednu cjelinu. Iza kako je to pročitano, svi će tečajci počevši od boljega do slabijega isto usmeno iskazati. Iza toga čitat će se druga cjelina, koja je nadovezana na prvu, do kraja lekcije. Time će se gradivo naučiti i učvrstiti na samom času, a tečajci će se izvježbati u učenju i izražavanju. Tečajcima treba pristupiti drugarski, i koristiti svaku priliku da se djeluje odgojno i patriotski.

Treba uvijek imati u vidu da je to tečaj, a ne škola, da je vrijeme odmjereno i dragocjeno, te da se u jednom satu ima izvršiti i predavanje i učvršćenje.

6. Radi potpunog učvršćenja i proširenja stečenog znanja, te pripremanja tečajaca za ispit, potrebno je već na početku formirati kružoke. Ukoliko je to nemoguće na početku, onda njih formirati u zadnjoj sedmici.

Organizaciju kružoka treba provesti tako, da grupu sačinjavaju 2—3 tečajca. Tu će grupu voditi bolji đak. Treba naročito paziti, da đaci budu izmiješani, t. j. dobri sa lošim.

Metoda rada na kružocima neka bude ista, kao i kod učvršćivanja na času nastave.

Ovakva metoda rada pokazala je u praksi vidne rezultate na mnogim tečajevima, koje je organizovalo Ministarstvo ribarstva.

Nastavnici Pomorskog Tehnikuma, koji su predavali na tečajevima za brodske mašinstice ribarske flotile, svi su usvojili ovu metodu, a rezultat je bio taj, da je 80% tečajaca polučilo odličan uspjeh. Vjerujem, da isti uspjeh ne će izostati ni kod drugih tečajeva, a time će se uvelike olakšati rad đacima i nastavnicima.

Milogoj Jelčić

ISHRANA RIBA I OSNOVNA PITANJA RIBARSKOG GOSPODARSTVA

Sva nastojanja savremenog ribarskog gospodarstva usmjerena su u pravcu intenzivnog uzgoja riba u ribnjacima i prirodnim vodama, pa se prirodno pojavljuje potreba razrade teoretskih i metodoloških osnova, koje će poslužiti kod upravljanja hranidbenom bazom riba.

Prema Gajevskajoj (1947) trofologija nauka o izvorima hrane u ribnjacima i prirodnim vodama obrađuje dva važna problema:

1. Problem hrane. Stvaranje svih uvjeta za bogatu hranjivu bazu.

2. Reguliranje prirodne hranjive baze u ribnjacima i prirodnim vodama.

Potreba za živom hranom osjećala se u ribarstvu i ranije, pa je u svrhu uz-

goja žive hrane vršen niz pokusa. Danas se još jače postavilo to pitanje, baš zbog spomenute intenzifikacije u ribarstvu. No ono ne ostaje na svojoj staroj mehaničkoj bazi, samo stavljanja gnojiva po receptima, već ovi radovi uključuju izučavanje hranidbenog koeficijenta, koeficijenta iskorišćavanja energije, hranidbenih normi životinja koje se kultiviraju, kako individualnih, tako i populacionih.

Uporedo sa spomenutim proučavanjem ne zaboravlja se na uslove produkcije one biljne grupe, koja služi kao hrana životinjama. Metod uzgoja žive hrane nije više osnovan samo na kulturi životinja, već i njihove hrane. S tim je u uzgoju žive hrane dato nešto novo, nije uzet jednostrano, već u cje-